

בלבבי משכן אבנה

כל החומר המופיע בעלון זה חדש

דרשה מהרב חיים של התבודדות

אולם אם האדם מנסה קצת להתבונן יותר עמוק על החיים, הוא יכול להביט על השחרור של הנפש באופנים שונים, לא רק באופן של מסיבות יקרות, ולא רק באופן של יום של קניות שגורר בעקבותיו הוצאות ולפי זה צורך לטרוח יותר על מנת להשיג ממון. אלא אפשר להביט על שחרור הנפש באופן של גילוי רובדים יותר פנימיים בנפש. להביט ולהבין שהנפש יכולה להשתחרר בצורות אחרות מאלו שהוזכרו.

בדוגמא הזו המחשנו כיצד חלק מאותה טרדה יורדת מחמת שינוי ההסתכלות. כמובן שזו דוגמא בלבד, אבל זו דוגמא מאוד מעשית. והאמת היא, שרוב הדברים שבהם בני אדם עסוקים וטרודים, הם לא צריכים את אותם דברים, אלא הם רוצים את אותם הדברים. הרצון שלהם נובע פעמים מרצון עצמי שהאדם רוצה דבר פלוני ודבר אלמוני, ופעמים הרצון נובע מחמת שהוא רוצה לחיות בסביבה מסוימת ובחברה מסוימת ולכן הוא מחויב לאותם דברים. לפעמים זה מחמת הכבוד שלו, לפעמים זה מחמת הגאווה שלו, וכן על זה הדרך.

רוב רובם של הצרכים של בני אדם, רק נראה להם שהם צריכים זאת, הם לא באמת צריכים זאת, אלא הם רוצים זאת. ישנו הבדל עצום בין מה שהאדם צריך למה שהאדם רוצה. מה שהוא צריך זהו כדי צורכו, אולם מה שהוא רוצה, חלק גדול מהרצונות הם מעבר לכדי צורכו. כמובן שלא ניתן לתת פרטים לכל אדם ואדם, אבל הצד השווה אצל כולנו, שחלק גדול מאוד מהדברים שמטרידים אותנו והעומסים של החיים - נובעים מהרצונות ולא מהצרכים.

דוגמאות לרצונות מעבר לצורך

למשל, ישנה דוגמא מצויה מאוד היום. ישנם בני אדם שמסוגלים לשבת מול המחשב

שעות על גבי שעות, והם לא שמים לב שהגיע הלילה ולא שהגיע הבוקר, הם אינם שמים לב שהילדים צריכים אותם ולא שהם צריכים את הילדים. כרגע, נראה להם שזהו הצורך הנפשי שלהם לשבת באותו מצב. וכי באמת זהו הצורך שלהם, או שזה הרצון שלהם מעבר לצורך.

בדוגמא זו, רוב בני האדם מבינים שזהו רצון מעבר לצורך. אבל רוב רובם של הדברים שבני אדם מתעסקים איתם, נראה להם שזהו צרכם, ולא נראה להם שזה רצון שמעבר לצורך.

ננקוט דוגמא נוספת, בשעה טובה האדם זוכה לחתן בן או בת, כידוע הוצאות החתונה גבוהים מאוד, האם צורת החתונות שאותו אנחנו מכירים כיום, הינה צורך או רצון. כמה זמן נצרך לו לאדם על מנת להגיע למצב של החתונה, הן מצד הארגון והן מצד הוצאות הממון.

**בכדי להגיע לעולם הפנימי,
חייבים לחיות חיי רוגע ושלווה. על
מנת להגיע לרוגע ושלווה, צריך
להקטין את הרצונות ולהתקרב
אט אט לכדי הצורך.**

זוהי דוגמא מאוד פשוטה, שאדם יכול לבלות ימים, שבועות, וחודשים, להכין את צורכי החתונה, ולהשיג את המימון של החתונה, שכל כולה כמעט רצון, והמעט הקטן שבה הוא באמת צורך.

נבאר את הדברים למעשה. לא התכוונו לומר שהאדם יחיה רק לפי צורכו ויבטל את כל הרצון שהוא מעבר לצורך - זוהי מדרגה גבוהה מאוד. בעבודה המעשית, כל אחד שרוצה באמת לחיות חיים מאושרים, חיים פנימיים, חיים של עונג, כל הזמן כיוון חייו צריך להיות באופן שהוא מברר מהו הרצון ומהו הצורך, ומקטין את הרצון בשביל

להתקרב לכדי הצורך, ועל ידי כן הוא יוצר תשתית של חיים שהינה יותר רגועה ויותר שלוה.

התהליך צריך לגרום לידי כך, שטרדת החיים שהייתה קודם לכן, כל הזמן הולכת ומוקטנת, מחמת שהאדם לא חי לפי הרצונות, אלא הוא יותר מתקרב לצורך. מי שיעשה זאת למעשה, לא באופן של התבוננות שטחית, אלא בצורה יסודית מאוד, ויתחיל באמת להתקרב לצורך ולהקטין את הרצון, לפתע יגלה שהוא הרבה יותר בן חורין, ויתגלו לו חיים יותר רגועים, שלווים, שמחים ונעימים.

החיים הפנימיים מכריחים חיי רוגע ושלוה

הבנת הדברים צריכה להיות ברורה. חיים של עולם פנימי, רובד פנימי, התבודדות פנימית, מכריחים שקט ורוגע. צורת החיים החיצונית שאותה אנו מכירים הינה ההפך המוחלט מהחיים הפנימיים. מי שרוצה לחיות את כל רצונותיו, ובנוסף להוסיף עוד רצון של חיים ברובדים פנימיים, של עונג, של שמחה ושל התבודדות - זהו דמיון. אי אפשר לרצות גם את כל החיצוניות, או הרבה מאוד חיצוניות, וגם את העולם הפנימי.

מוטל על האדם להבין, בכדי להגיע לעולם הפנימי, חייבים לחיות חיי רוגע ושלווה. על מנת להגיע לרוגע ושלווה, צריך להקטין את הרצונות ולהתקרב אט אט לכדי הצורך. אמת הדבר שזה נראה בהתחלה מורכב יותר, ונצרך עמל ויגיעה, אבל זו הדרך להגיע לחיים מאושרים בעולם הבא, אך גם בעולם הזה.

לאחר שהבנו, וראוי לכל אחד להתבונן על הדברים בעומקם, שהרצונות שהם מעבר לכדי הצורך, עוקרים אותנו מחיי השלווה והרוגע, אפשר לגשת לעבודה המעשית. נשוב ונדגיש, העבודה המעשית היא רק לאחר שהאדם הפנים את הדברים והוא באמת חושק בהם. ■ המשך שבוע הבא - מסדרת דע

פרק ה' | אוצר היראה

(ואיש תבונות יבין פנימיות מאמרם ז"ל זה לדרכנו, על פי סתרי הזוהר וכתבי האריז"ל, אשר אמרו שחכמה העליונה מתגלית רק על ידי מידת מלכותו יתברך, היינו קבלת עול מלכות שמים כנ"ל).

מידת "מלכות" נקראת בלשון חז"ל "קבלת עול מלכות שמים", כלומר זה לא מלכות לעצמה, אלא "שום תשים עליך מלך", "עליך" - עול מלכות. מלכות שמים זה עול מלכות שמים. יראת שמים נקראת כך משום עול מלכות שמים. והיא היא המידה הנקראת בסתרי הזוהר וכתבי האריז"ל מידת מלכותו, מידת מלכותו היא קבלת עול מלכות שמים. זה לא שיש מידה שנקראת מלכות, ויש קבלת עול, אלא עצם המידה שנקראת מלכות היא קבלת המלכות, קבלת המלכות היא קבלת עול מלכות שמים.

ובזה יובן גם כן, שמצינו לרז"ל שאמרו (ברכות ח' ע"א): אין לו להקב"ה בעולמו אלא ד' אמות של הלכה בלבד, ובפרק אין עומדין (ל"ג ב') אמרו: אין לו להקדוש ברוך הוא בבית גנזיו אלא אוצר של יראת שמים בלבד (ודאי כשמדקדקים בדברי חז"ל הרי שנאמרו כאן שתי לשונות: אין לקב"ה "בעולמו", ואין להקב"ה "בבית גנזיו", מדובר לכאורה על שתי נקודות שונות, אבל הנפה"ח חיבר אותם), ולדברינו באמת הכל אחד, ולכן אמרו אוצר של יראת שמים, עד כאן.

"אין להקב"ה בעולמו אלא ד' אמות של הלכה" שתחילתם וראשיתם היא יראת שמים והיראת שמים היא חלק מגדרי החכמה. יש קבלת עול מלכות שמים מדין מלכות כללית, שזה יראת העונש ויש קבלת מלכות מצד יראת שמים פרטית יראת הרוממות ויראת חטא שזה מלכות פרטית של החכמה, והיא חלק מגדרי החכמה.

בלשון ברורה, יראת העונש כפשוטה היא עדיין לא חלק מהגדרים הגמורים של החכמה והיא שנקראת בלשון חז"ל "חכמה תתאה", אבל היא לא חלק מהגדרים הברורים של החכמה. יראת שמים היא יראת הרוממות המתגלית כאשר האדם לומד תורה והוא מכיר רוממותה. אין לך יראת שמים גדולה מהרוממות שמתגלית לאדם בעסק התורה הקדושה גופא. יש את מידת המלכות הכללית שהיא יראה כללית, יראת העונש, ויש את היראת שמים הפרטית שמתגלה מכח גדלותו יתברך שמו המתגלה בתורתו, זהו קבלת עול מלכות שמים מדין יראת הרוממות, ויתר על כן מצד יראת חטא.

אבל הצד השווה של תמצית היסוד הוא שהיראה היא הראשית של החכמה, היא חלק מגדרי עסק התורה, וראשיתו של עסק התורה לא מדין יראה לעצמה אלא באופן של "הן יראת ה' היא חכמה" - ראשית חכמה, חכמה

דייקא. ■ המשך בשבוע הבא - מתוך קובץ שיעורים על ספר נפש החיים שער ד'

פרק ההתבודדות | מרבינו אברהם בן הרמב"ם

ויתר על כן, אם האדם מדבק את מחשבתו בשורש הויתו, ששם נאמר "כשם שפרצופיהם שונים, כך דעותיהם שונות", יחידה - שכל אחד מיוחד לעצמו. וזוהי עומק ההתבודדות, הגעת הנפש לשורשה ששם על כל אחד נאמר "לפיכך נברא האדם יחיד" (ילק"ש בראשית פ"א), שם הוא יחיד ואין דומה לו, בעומק ההתבודדות הזה לנפש אין דומה לה, אלא כל אחת שונה מחברתה, שם יש לה מדור לפי כבודה, כלומר לפי שורש הויתו, ובזה היא יחידית ומתבודדת.

נמצא, שראשית מכח המחשבה האדם לא נמצא במקום גופו, ויתר על כן הוא נקשר לשורשו. וכמו שהוזכר דברי הגר"א, שכל עליותיו של משה רבינו ושאר הנביאים כולם לא היו אלא במחשבה, ועי"כ הם נקשרים לשורשם. יתר על כן, מדרגת ההתבודדות הנוספת היא בדבקות במתבודד המוחלט, הוא יתברך שמו ואין בלתו.

כעת ממשיך ר"א בן הרמב"ם לחלק הנוסף של ההתבודדות.

והפעלת החלק הדמיוני במה שמסיע לחלק ההגיוני על ידי התבוננות בבריאותו יתעלה, בריאות אדירים המודיעות על בוראן, כגון התבוננות בגדלת הים ואימתו ונפלאות היצורים שבתוכו, או התבוננות אל סבוב הגלגל במלא הדרו או בטיבם של הכוכבים וכדומה.

ממשיך ר"א בן הרמב"ם, שמלבד ביטול פעולתו של כח המרגיש, והפניית כח הדוחף מבפנים לחוץ למבחוץ פנימה, ומבפנים לפנים, והעסקת החלק השכלי בענייניו יתעלה, החלק הנוסף הוא - **והפעלת החלק הדמיוני במה שמסיע לחלק ההגיוני על ידי התבוננות בבריאותו יתעלה, בריאות אדירים המודיעות על בוראן.**

כאן מבאר ר"א בן הרמב"ם שחלק מקומת ההתבודדות באדם זו השתמשות בכח המדמה. נבאר את הדברים בלשון ברורה ופשוטה. ישנו באדם את כח המעשה, כח ההרגשה, כח המחשבה, וכח המדמה. כאשר האדם חי בעולם המעשה הוא נמצא במדרגה של העוה"ז, והמדרגה של העוה"ז היא עשייה, ואזי הוא לא מתבודד, אלא הוא נמצא במדרגת העוה"ז, בעצם הימצאותו במדרגת עוה"ז הוא שייך לבני אדם ולכן איננו מתבודד. ■ המשך בשבוע

הבא - מתוך סדרת שיעורים על ספר "המספיק לעובדי ה' מרבינו אברהם בן הרמב"ם"

אות יא'

שמעתי סיפור לפני כשלושת רבעי שנה, אשה בת עשרים וחמש חלתה במחלה רח"ל, ומאז היא התחילה להתמודד עם החיים הלא קלים. היא התחילה לדבר קצת עם אנשים, והתחילו להסביר לה קצת את יסודי האמונה בשביל לחזק אותה. ואז היא קמה וצעקה - למה אומרים לי את האמת רק שאני נמצאת בשערי מוות, למה לא אמרו לי את האמת כל החיים. אם זו האמת, וכי היא נכונה רק לאדם שחולה במחלה ונמצא במצב של סכנה גמורה, למה לחכות להגיע לאותו מקום, למה לא לחיות לכתחילה את החיים האמתיים. אמונה היא לא פתרון לבעיות של אנשים במצוקה כלכלית, נפשית, גופנית, שנמצאים בסכנות. האמונה היא בבחינת "צִדִּיק בַּאֲמוּנָתוֹ יִחְיֶה" (חבקוק ב, ד). הבחירה נתונה לכל אחד מאתנו, האם הוא מעמיד את חייו בקרן אורה, ששורשה אור האמונה, "אנכי ה' אלוקיך". ומכחה הוא עוסק בתורה ומקיים מצוות, מתוך אמונה בהירה במח ובלב. זוהי בחירה אמיתית לכל יחיד ויחיד, האם הוא מעמיד את חייו בצורה הזו או לא. זו הייתה דרכי רבותינו אבות העולם כלשון הרמח"ל שהוזכר "גדולי החכמים והנביאים", דרכם ומהותם. אנו מתחילים בס"ד כפתח ראשון של תחילת נקודת הנידון.

אות יב'

אמר השכל: אך מה שצריך לברר ראשונה, הוא ענין מציאות האדם והעבודה המוטלת עליו, לדעת מהו התכלית הנרצה בכל זאת.

"אָדָם לְעֵמֶל יוֹלֵד" (איוב ה, ז) - מהו העמל שהאדם צריך לעמול כאן בעולם, ומדוע הקב"ה עשה שצריך עמל. הרי לכל אחד מאתנו ישנם ילדים קטנים בבית ברוב המקרים [מי שאין לו שיזכה במהרה], האם כל פעם קודם שבנו רוצה דבר מסוים אביו אומר לו תעבוד אותי ואז אני יתן לך. יש לאדם תינוק בן שנתיים שצועק שהוא רוצה אוכל, וכי הוא אומר לו, אם תעזור לאמא במטבח אזי אני יתן לך ארוחת צהריים. בפסוק נאמר (דברים יד, א): "בְּנִיִּים אֲתֵם לְה' אֱלֹהֵיכֶם" - אנו בניו של הקב"ה, זהו מקרא מלא. א"כ, מדוע הקב"ה לא נותן לנו כמו בניו, "אם כבנים, כרחם אב על בניו", וכי כולנו במדרגת עבדים [כמובן שיש את מדרגת העבד העליונה, כמשה רבינו, שעליו נאמר "עבד נאמן קראת לו"]. הרי דרכו של האב לתת לבנו באופן טבעי יום יום שעה שעה. אנו מגדלים בית ובתוכו ילדים, ונותנים להם יום יום שעה שעה, אחרי זה כמובן יש אכזבות אם הם לא עוזרים מספיק, אבל מעיקרא אנו נותנים להם הכל. א"כ, מדוע הקב"ה עשה שכל עבודת האדם בעוה"ז בנויה על עמל. ■ המשך

בשבוע הבא - מתוך סדרת שיעורים על ספר "דעת תבונות"

פרק ג' | כח הציור

עליה מכח הציור למחשבה

בילדים קטנים זה אצל כולם כך, שצורת הלימוד היא ע"י ציור. היות וכח הציור שבנפש הנשלט ע"י המדמה זהו הכח ששולט בנפש. אך אף כשהאדם גדל יותר, לפעמים הוא נמשך עדיין אחר כח הציור, ואז הוא מחפש לקרוא ספרים מצוירים, ללמוד משניות מצוירות וכדו'.

אבל כאשר האדם גדל, בוודאי שהוא כבר נפתח לאיזו שהיא נקודת מחשבה, והמחשבה מתפתחת באדם ומתרחבת. וכאן בעצם נמצאת התמודדות בנפש האדם: האם הוא מוכן לעלות מכח הציור ולהשתמש בעיקר עם כח המחשבה, (כמובן בהדרגה, בתחילה לשתף גם את כח המחשבה עם הציור, ולאט לאט להגדיל את כח המחשבה מול הציור) או שהוא אינו מוכן לכך, ונוח לו להישאר באותה מדרגה ולא לצאת ממנה.

ישנם בני אדם, שבעצם כמעט כל צורת המחשבה שלהם היא באופן שהם מציירים דברים, ולא משנה מה שהם ילמדו זה תמיד מנסה להצטייר אצלם. כמובן שיש דברים שקשה יותר לצייר אותם, אך באופן כללי הם מנסים לצייר כל דבר. כאשר הם לומדים על פירות מפוזרים (ב"מ כא). הם רואים בעיניהם פירות מפוזרים... (איזה פרי הם יצירו האם ענבים או תפוזים זה כבר תלוי להיכן נפשם נוטה בעומק, ועוד סיבות חיצוניות). ואמנם באמת זה כך אצל כל בני האדם בתת ההכרה, כל אחד מציייר בתת הכרתו את מה שהוא לומד, כי בזה היתה התחלת הנפש. אלא שככל שהאדם חוזר בגילוי יותר לקטנות שלו כך הופכת להיות כל צורת הלימוד שלו.

ציור לצורך ברירות

עניין זה שאדם מציייר בדעתו את מה שהוא לומד, יכול לנבוע משתי סיבות: זה יכול לנבוע ממקום הקטנות של הנפש כנ"ל. וזה יכול לנבוע מכך שהאדם רוצה לראות ולהבין את הדברים באופן ברור, הוא רוצה להעמיד אותם כנגד עיניו באופן של "עולם ברור ראית" (ב"ב י:).

אולם גם באופן של העמדת עולם ברור, יש לזה אמנם צד יתרון בכך שהלימוד הופך להיות ברור, אך יש לזה גם צד חיסרון בכך שפעמים רבות זה הופך את יחסי הכוחות וכח הציור הרבה יותר חזק מכח המחשבה.

ולכן, אם ציור הדבר בעיני שכלו ייעשה בהקבלה לעומק המחשבה, יש לזה מעלה גדולה. זו הבהירות של עומק המחשבה יחד עם כח הראיה החושית, ואלו הם בעלי ההשגה הגדולים המחברים את שניהם כנזכר לעיל. אבל כאשר זה נעשה מהצד היותר נמוך בנפש, אזי האדם גורם לידי כך שרוב הדברים יצטיירו אצלו, ואילו כח המחשבה הופך להיות

המיעוט בנפש. ■ המשך בשבוע הבא - מתוך סדרת שיעורים "דע את תורתך דרכי הלימוד"

אבד | י-סוף

כתיב (שמות י, ז) ויאמרו עבדי פרעה אליו וגו', הטרם תדע כי אבדה מצרים. והרי שפעם ראשונה בתורה שנאמר לשון אבד, הוא ביחס למצרים. ומ' עין כך כתיב (דברים יא, ד) ואשר עשה לחיל מצרים לסוסיו ולרכבו, אשר הציף את מי ים סוף על פניהם ברדפם אחריכם, ויאבדם ה' עד היום הזה. וזה קאי על איבוד מצרים בקריעת ים סוף.

והנה כתיב "הצדיק אבד", וקאי על יוסף שמדתו צדיק. וצורת אבדתו היתה במצרים. ודייקא במצרים, כי מדרגת אבדה היא מצרים. וביאורו, כי יש ג' אבות, ואין קוראים אבות אלא לשלשה. ונתבאר, שכשם שיש ד' אמהות, כן יש שורש לד' אבות. אולם האב הרביעי נאבד. ונתבאר ששורש האב הרביעי, הוא אדה"ר, שנקבר עם האבות במערת המכפלה, ואב זה אדה"ר, אבד, ע"י חטאו בעץ הדעת, ובו נתקיים מש"כ (ויקרא כג, ל) ואבדתי את הנפש ההיא. ונתקיים בו ב'נפש', שנתקטן קומתו ותשת עלי כפך, מיעט קומתו כמ"ש בפ"ג דחגיגה. ונתקיים בו ב'זמן', שבמקום וחי לעולם נתקצרו ימיו לאלף שנה. ונתקיים בו ב'מקום' שאבד ממקומו, ונתגרש מג"ע. ודוד המלך שביקש להיות כאב, אף הוא נאבד בחטא בת שבע, מדרגה שביעית. אבד גימטריא שבע.

ויוסף שהוא ממוצע בין אב לבנים, בין אבות לשב"טים, אף בו יש שורש לשם תואר אב, וע"ש כן נקרא יוסף מלשון הוספה על האבות. ובירור אבהותו נצרך להתברר דוקא במצרים. שהיא בחינת ארבע. שמ' דתה, ארבעה מאות פרסה על ארבע מאות פרסה. ושמה. מצרים י-צר-מם. שורש טיפה, שצורתה יו"ד. נעשה בה צורה - צר. וצורתה מ"ם, ארבע פע' מים יו"ד. והוא כעין עובר שנוצר מטיפה ומקבל צורתו בארבעים יום ולכך אח"כ המתפלל לשנות צורתו מנקבה לזכר ולהיפך הרי זה תפלת שוא, כמ"ש בפרק בתרא דברכות. וזהו המיצר במצרים, כצורת מ"ם סתומה. ולכך זהו אבידה גמורה, כי כל שיש פתח קרוב הדבר להמצא, אולם כאשר סתום הדבר, זהו שלמות של אבידה. וזהו גלות אות ד', במילוי דל"ת, מלשון פתח שיש לו דלת להכנס ולצאת. אולם כאשר הכל סתום זהו הפקעת הפתח, הפקעת הדלת. וכאשר יצאו ממצרים נפתח הדלת. וזהו פנים אחת דתיקון פתיחת הדלת. ופנים לתיקון מצד עצם הסיתום, נתגלה במתן תורה, מ"ם וסמ"ך שב' לוחות בנס היו עומדים, מ"ם סתומה. והוא ע"י יוסף

המשך בעמוד ה'

פרק א' | תפקידן של בנות ישראל

קשר נכון לעצמו - בסיס לאיזון הקשרים

נחמד ונאמר שככל שהקשר של האדם לעצמו יהיה נכון ומדויק יותר כך היחסיות של הקשר שלו למי שמעליו למי שלצדו ולמי שתחתיו הופך להיות נכון ומדויק יותר. וככל שהאדם רחוק מעצמו יותר כך גם היחסיות לשאר הקשרים אינה מאוזנת ומדויקת.

כמובן שתמיד ניתן לאזן גם בחיצוניות את הקשר שלו לשאר הקשרים אבל מקור האיזון הפנימי האמתי יסודו הוא בשורשו - בקשר של האדם לעצמו

תנועה של יציאה לכל אדם יש פנים וחוץ. הפנים שלו - המקום שהוא נמצא זה הוא עצמו. החוץ - זה מי שנמצא מעליו סביבותיו ומתחתיו. והאדם צריך לחיות בתנועה של יציאה ממקומו לחוץ וחזרה.

הוא נמצא בתוך עצמו - שם ביתו ומשם הוא יוצא לשלושת הזוויות פעמים שיוצא מעצמו למי שמעליו וחוזר. פעמים שיוצא למי שסביבותיו וחוזר ופע' יוצא למי שתחתיו וחוזר. זוהי צורת חיים נכונה. אבל מי שאין לו חיבור והכרה עם עצמו או שהחיבור הוא חלש נמצא שבעצם הוא חי בחיצוניות כשהוא נקשר למי שמעליו לצדו ולתחתיו הוא לא יוצא אליהם כי אין לו בית ומקום פנימי משלו שמשם הוא יוצא אלא הוא חי בחוץ ולכן חייו הם חי חיצוניות שאינם חיים אמתיים.

החיים בצורה האמתי והנכונה הם באופן שיש לאדם עולם פנימי לעצמו אליו הוא מחובר עמוק מאד ובו הוא חי. ובהיות ורצון ה' הוא שהאדם יהיה מחובר גם לבריות לכן הוא גם יוצא ומתקשר לכל שלושת הזוויות שבחוץ.

מטרת השיעורים הללו היא ללמוד בס"ד כיצד להגיע לחיות חיים שהאדם מחובר לתוך עצמו ומתוכו הוא מתחבר לכל החיבורים.

עבודה מעשית

על מנת שבעזרת ה' תהיה תועלת בדברים באופן מעשי וכמש"כ הרמב"ן באיגרתו שהאדם צריך להתבונן בדברים שלמד כיצד אפשר לקיימם למעשה. לכן נציע כעת אופן מעשי לקיום הדברים שנאמרו.

השלב הראשוני הוא שלב הבירור: כפי משלמדנו לכל אדם יש את האני הפנימי שלו ואת הנמצאים חוצה לו אליהם הוא קשור ובדוגמאות שהוזכרו בקומת הנמצאים מעליו: הקב"ה התורה הוריו ורבותיו ברו"ג. בקומת הנמצאים לצדו הם בן זוגו וחבריו ובקומת הנמצאים תחתיו הם ילדיו ותלמידיו. ■ המשך בשבוע הבא - מתוך

קובץ שיעורים על תפקידן של בנות ישראל.

שור או כשב כי יולד. כשב כב-ש. והנה שורש כל הנבראים בתוה"ק שצורתה טעמים, נקודות, תגין ואותיות. והם כ"ב אותיות. אותיות מחכימות, אותיות מאירות. וכאשר ח"ו נחשך הארת האותיות זהו בחינת כבה, כב-ה, כלומר כבה הארת כ"ב אותיות. כי כאשר ח"ו האדם חוטא, האותיות הגנוזים בשם החטא נכבים אצלו. וע"ז חל שורש הכאב, כאב, כב-א. כי עיקר הכאב ושורשו, הוא ע"י כיבוי האותיות, ע"י חטא כנ"ל. ואופן הנפילה כאשר דבק בדבר אסור, מלשון אסור ברהטים, היפך אותיות מלשון אתא המשכה, והוא בחינת ברכה, המשכה. ברך, כב-ר. נעשה אסור וקשור. והוא בחינת כלוב, מקום של קשירה ואסירה. והוא בעומק בחינת כלב, שאוסר בתוכו מזונותיו ג' ימים, והוא בחינת כלוב. וזה אסור וקשור בכבלים. כבל, כב-ל. וכאשר האדם חוטא הוא בבחינת דרכים כושלות. ברך כב-ר. שהפיל את הכ"ב אותיות לרע, ר' בחינת רע-רשע, כמ"ש בשבת קד ע"א. וכאשר דבק לרע, היפך שתחלה היה במדרגת ברכה כנ"ל, הברכה המשכה, עתה דבק בבחינת כזב, מעין המכזב מימיו. כזב, כב-ז. ואזי נופל ממדרגת מח ולב למדרגת כבד, שכולו דם. כבד, כב-ד. כי המח והלב מקום המחשבה ששם חושבים באותיות, וכאשר חוטא מכח נפשו הבהמית שעיקר מקום גילויה בכבד, נדבק ברוח שטות, שהרי אמרו אין אדם חוטא אא"כ נכנסה בו רוח שטות. ואזי נופל מאותיות המחשבה לכבד, כנ"ל. וזהו כח כבודות שמורידו. כבד אף מלשון כבוד.

ואזי כאשר נתעוררה נפשו לזכך ולעלות נפשו, נצרך טהרה, בבחינת כיבוש. כבש, כב-ש. ומביא כבשה לטהרתו, כי נצרך לכבש את הזוהמא שדבק באותיות, וכסתה את הארתם. ואזי עולה ממדרגת עפר של כיסוי, למדרגת כוכבים (כי ישראל נמשלו לעפר, ונמשלו לכוכבים). כוכב, כב-כו (שם הוי"ה - כו). והכוכב מאיר לו את הארת כ"ב האותיות. ואזי עולה ממדרגת עפר שם מקום השכיבה, שכב, כב-ש. למקום הכוכבים, קשור ודבוק בעליונים בחינת ראשו (מח ולב כנ"ל) דבוק בשמים, וראשו מגיע השמימה. ועולה ממדרגת אחרית למדרגת ראשית, בכור, כב-ור.

ועיקר גילוי זה מתגלה בחג הביכורים, בכור דפירות כנ"ל, שהוא זמן מתן תורה. שאלמלי חטאו נתנו להם לוחות ראשונים, מכתב אלקים המה. כתב, כב-ת. ואזי נעלה לו מדרגת הכבוד. כבוד חכמים ינחלו, אין כבוד אלא תורה. כלומר נגלה לו עצם האותיות וזהו כבוד, כב-דו. ובעומק זהו ד"ו-כ"ב. והיינו שנגלה אותיות של תורה, ומאיך נגלה האותיות הגנוזות באדם (כמ"ש בספר יצירה פרקים ג, ד, ה), ומתאחדים האותיות יחדיו. והבן שתחלה נפל למדרגת כבד, דם כנ"ל כ"ב ב' פעמים עולה דם. דהיינו שנפלו אותיות עליונות לאותיות תחתונות. אולם כאשר מתעלה כנ"ל, מעלה אותיות תחתונות לאותיות עליונות. ושלמות הארה זו מתגלה בארון ששם גילוי תורה לוחות, כתב, כנ"ל. ועל גבי הארון נמצאים הכרובים. כרוב, כב-רו. ושני כרובים היינו ד"ו - כ"ב, כנ"ל. ואזי מתהפך הכאב, כנ"ל, לב-אב, מלשון אב הרחמן, אין אב אלא בחכמה, שמלמדו האותיות. **שרשי התיבות המרכיבות מאמר זה:** כזב, כבוד, כבד, שכב, ברכה, בכור, בכה, כבל, כלב, כתב, כאב, ברך, כבס, כבש, כוכב, ביכורים, יוכבד, כברה, כלוב,

כרוב. ■ נכתב על ידי הרב שליט"א במיוחד לעלון זה

י-דברות. סוף, אותיות סתומות כסוף שאין לו פתח. ויוסף שירד למצרים, בצורה של אבידה כנ"ל, הוצ' רך לברר אבהותו. שכשם שיש ד' אמהות, כן יש ד' אבות. ולכך היטב חרה לו שמבזים את בני השפחות כאילו הם שפחות ואינם אמהות, והרי שיש חסרון גוף בגילוי ד' אמהות. ולכך יגע לברר שיש ד' אמהות, ומתוך כך לברר שיש ד' אבות, והוא האב הרביעי. ולהפוך את האבד לאב-ד - יוסף. ולפיכך עיקר תחייתו לת הקלקול לא היה רק בברור ד' אבות, אלא בברור ד' אמהות וזה גרם לו שמכרוהו למצרים.

ולכך נתנסה במצרים באשת פוטיפרע, אשה דייקא לברר כח אמהות. ואילו עמד בנסיון באופן שלם היה מברר תוקף גילוי של ד' אמהות, ועי"ז היה מברר אף גילוי של ד' אבות. שהוא האב הרביעי. אולם מכיון שנאמר בו ויפוזו מבין זרועי ידיו, י' טפות שהיו ראויים לצאת י"ב שבטים כאב, כיעקב, כמ"ש בסוטה.

ושורש הדבר נעוץ בשם הוי"ה, שיש בו ד' אותיות אולם אות ה' (נגד הנקבה) כפולה. ומחד זהו ג' אותיות יהו, כנגד ג' אבות. ומאיך זהו ד' אותיות הוי"ה, כנגד אמהות. ולכך נכתב הוי"ה ונקרא אדנות. אדנ-י. אותיות אין-ד. ולהיפך אני-ד. ואזי מתגלה שם אדנות, בבחינת אדון ועבד. וזהו לעבד נמכר יוסף. ואזי אף שם יוסף מתהפך מד' אותיות י-סוף, לג' אותיות, סוף, בחינת מיצר, מצרים שאין יציאה ממנו. ועי"כ גורם יוסף שאף בחינת יצחק ירדה למצרים, שנהפך מיצחק לקץ-חי. שהרי אברהם ויעקב ירדו למצרים משא"כ יצחק. אולם ע"י ירידת יוסף כל ג' אבות בבחינה שירדו למצרים. שהרי זמן גלות מצרים ת' שנה נמנה מלידת יצחק, והרי שהוא הוא שורש לכל הגלות. אלא שהוא שורש לגאולה, שהוא עולה תמימה, ולכך דיקא מתוך מדרגת עולה זו עולים ממצרים. ולכך יצחק ידע שיוסף חי, כי הוא שורש לגאולה. ונודע שיצחק גימטריא ב' פעמים ב"ן, כנגד ארבעה בני דברה תורה. והשתא שאין גילוי שלם של ד', אלא ג' ועוד אחד, גם הבנים עיקרם ג', והרביעי, רשע, שאילו היה שם לא היה נגאל. ורק שלשה היו נגאלים. וכן רק ג' שואלים ושאינו יודע לשאול את פתח לו, פיתוח הסתום, כנ"ל. והבן שחכם רשע תם, ר"ת תרח, ומתחלה היה רשע, מתחלה היו אבותינו עובדי ע"ז, אולם מלמד שעשה תשובה בסוף ימיו, ונתחברו ג' אלו יחדיו, יחוד דתיקון. וכאשר יצורף שאינו יודע לשאול, את פתח לו כנ"ל, יחזרו למדרגת ד', דלת הגאולה, ד' אבות וד' אמהות. ■ נכתב על ידי הרב שליט"א במיוחד לעלון זה

חוטם רמ"א בהג"ה (או"ח תקפג סעיף ב בהג"ה) אגוז בגימ' חטא וכו'. אף גם זאת בהיותם בארץ אויביהם (ויקרא כו, מד) ר"ת, אגז, אף גם זאת. חתם סופר שם. והבן, חוטם מלשון חטא, ונקרא ג"כ אף, אף גם זאת.

פה שיעור אכילה כדי שבעו מן אגוזים, אמרו (עירובין כט ע"א) לגבי עירוב, עשרה אגוזין. וזהו ואכלת ושבעת. פה מדרגה עשירית. ועוד. כח הקול שבפה. ואמרו (בראשית רבתי, תולדות) א"ר לוי, כל הפירות אתה משליכן ואין להן קול, אבל אגוז כלו קול, כך ישראל כשמגעת להן צרה מרצין בקולם לפני הקב"ה. וכתב הרמ"א (או"ח תקפג ס"ב בהג"ה) יש מדקדקים שלא לאכול אגוזים, שאגוז בגימ' חטא, ועוד שהם מרבים כיחה וניעה ומבטלים התפלה. ובזוה"ק (פקודי רלג ע"ב) מה אגוז אית לי קליפה דסחרא וחפיא על מוחא, ומוחא לגו, אוף הכי בכל מלה דקדושא, קדושה לגו, וסט"א לבר על מוחא ומוחא לגו. בחינת ערלת הפה. ולמטה ביסוד ערלה כנגדו.

עינים - שבירה אמרו (ב"מ מז ע"א) לגבי קנין חליפין, א"ל רב ששת, מה נעל דבר המסוים, אף כל דבר המסוים, לאפוקי חצי רצון וחצי אגוז דלא. ופירוש דבר המסוים, פרש"י (ערכין ו ע"א) שנראה בעין. וחצי דבר הוא בחינת שבירה שבעינים, כי חצי אינו מסוים, אינו נראה בעין. ולהיפך אמרו (שהש"ר ו, א) מה אגוז זה אינו יכול לגנוב המכס שלו שהוא נשמע וניכר, כן הם ישראל, כל מקום שאחד מהם הולך אינו יכול לומר שאינו יהודי, למה שהוא ניכר, הה"ד, כל רואיהם יכירוהו. והם דבר המסוים גמור.

עתיק גורל שורשו בג"ר דעתיק, רדל"א, למעלה מן הדעת, וכולל בקרבו ב' הפכים, וזה מהות הגורל, שחובר שני ההפכים, ולכך יכול לצאת בגורל פעמים זה ופעמים זה. ואמרו (יומא לז ע"א) לגבי גורל של יו"כ בשעירים, ריבה של אגוז, שאפשר לכתוב ע"ג את הגורל. וכן אמרו (ספרי כי תצא רסט ד"ה ספר) לגבי כתיבת גט אשה, אין לי אלא ספר, מנין עלי קנים עלי אגוז וכו'. גרושים מכח עתיק, שמעתיק מקומה של האשה ומפרידה מבעלה.

אריך תחילת הלבשה בז"ת דעתיק המתלבשת באריך. ומשם שורש לכל הלבשה, ומשם שורש לכל כיסוי, שמתגלה אף באופן של צביעה. כי הצבע מכסה ומלביש ע"ג הדבר שנצבע. ואמרו (שבת פט ע"ב) קליפי אגוזין וכו', כדי לצבוע בהן בגדי קטן. ולהיפך אמרו (שהש"ר ו, א) האגוז הזה אם את מכסה את שורשיו בשעת נטיעתו אינו מצליח, כך ישראל מכסה פשעיו לא יצליח. והוא כיסוי דקלקול היונק מכיסוי דתיקון. וזה כל מהותו של אגוז, ד' קליפות שמעלימות ומכסות את תוכו.

ועוד. אמרו פסיקתא רבתי (יא, ד"ה יהודה וישראל) אל גנת אגוז, אריב"ל, הגינה שאני גוזז אותה כל שעה. אוה"ע חוטאים ואני מאריך רוחי עמהם (חיצינויות אריך) אבל ישראל איני מקיץ להם, אלא חטאו מיד אני גוזזם, אע"פ כן כל דבר שהוא נגזז, הוא מחליף ומשבח. והוא הארת פנימיות אריך, מחליף, משבח.

אבא זוה"ק (שמות טו ע"ב) אגוז דא היא רתיכא עליאה קדישא דאינון ג' רישין דנהרין וכו'. ושם מה אגוזא טמירא וסתימא מכל סטרוי, כך רתיכא דנפקא מגזתא סתימא מכל סטרוי. והוא בחינת יסוד דאבא (ועיין זוה"ק, זוהר חדש בראשית, בראשית ל ע"ב). ועוד. עיין זוה"ק תיקונים (תיקון כד סט ע"ב) אבל ר"מ תוכו אכל קליפתו זרק, דקליפין אינון אוה"ע, ישראל מוחא בינייהו, כגונא דא, שכינתא איהי פרדס בגולתא, ואיהי מוחא מלגו אגוז. בחינת חכמה עילאה אביו, חכמה תתאה, שכינתא.

אמא עיין זוה"ק (שמות טו ע"ב) א"ל ר' עקיבא, מהו הכתוב אל גנת אגוז ירדתי, א"ל תא חזי ההוא גנתא נפקא מעדן, חכמה - אבא, ודא היא

אור א"ס עיין שארית ישראל (שער השובבי"ם דרוש ז' ד"ה והנה) וקליפה נוגה (שיש באגוז ג' קליפות, כנגד ג' קליפות טמאות, ועוד קליפה דקה כנגד נגה) הוא תערובת טוב ורע, וזהו בחינת מטי ולא מטי, שאין בו בחינת רע גמור, דהא לא יגורך רע, רק שלגבי עצמותו יתברך יחשב לרע, וזהו אל גנת אגוז ירדתי. והבן שכל הבריאה ביחס לאור א"ס כקליפת אגוז זו, קליפת נגה, כי אינם במדרגת "אור" א"ס, אלא נגה בלבד.

צמצום בראשית רבתי (תולדות) א"ר לוי, כל הפירות אתה משליכן ואין להן קול, אבל אגוז כלו קול. כך ישראל כשמגעת להם צרה, מרצין בקולם לקב"ה. צרה, צמצום. והשמעת קול מכח התקוה לישועה, קול, קו-ל.

קו צינור דק שבתוכו נמשכים מימי האור העליון לתוך החלל. ואמרו (עדיות פ"ז מ"ד) העיד רבי צדוק על נוחלין שקלחן בעלה אגוז שהם כשרים. והרי שעלה אגוז משמש מעין צינור להעברת המים. ומעין כך אמרו (פרה פ"ו מ"ד) נתן וכו' עלי ירקות כדי שיעברו המים לחבית פסולים, עלי קנים ועלי אגוז כשרים.

ועוד. קו כח המחבר. ואמרו (גיטין סז ע"א) ר"ט גל של אגוזים. ופרש"י, ופרש באבות דר"נ (פ"ח) מה גל של אגוזים אדם נוטל אחת מהם, והם נקצבות ונופלות זו על זו כולן, כך ר' טרפון בא תלמיד ושאלו דבר, היה מביא לו ראייה מקרא מדרש משנה הלכה ואגדה, הכל יחד. והוא הארת הקו בתוך העיגול, בחינת גל של אגוזין.

עיגולים סוד ההשתוות. וכל השואה שורשה בעיגול. ואמרו (ב"ב פט ע"ב) ת"ר, אין עושים המחק (שבא להשוות המדה) וכו', אבל עושהו של זית ושל אגוז. ועוד. עיין בספר סודי רז"י (ח"א, אות ה) ודע, כי כל העולם עיגול, כי השמים סובבין כקליפת אגוז כל העולם.

ועוד. עיגול צורתו שכל היקפו חונה סביב לנקודת אמצע שבו. ואמרו (שהש"ר ו, א) אמר ר' ברכיה, מה אגוז זה עשוי מארבע מגורות והסירה באמצע, כך ישראל היו שרויין במדבר, ארבע דגלים, ארבע מחנות, ואהל מועד באמצע. והוא בחינת ריבועא גו עיגולא. כי מקדש - משכן בחינת נקודת אמצע. עיין זוה"ק (ויחי רכט ע"א) בסוד ס - ריבועא. סמך עיגולא. עיין זוה"ק (תצוה ק"פ ע"א) וכן זוה"ק זהר חדש (תיקונים עד ע"א). ולהיפך כאשר יש הסתר של נקודה אמצעית, אמרו (פסיקתא זוטרתא שהש"ר ו, יא) ומה אגוז עשוי ד' מגורות, כך ישראל נחלקים לד' פינות העולם (ועיין זוה"ק פקודי רנד ע"ב, ד' יסודין תתאין וכו').

יושר יושר נעשה ג' קוים. ובמדרגה זו, זו תורת שעשוע, תנועה בין ג' קוים. ואמרו (שהש"ר ו, א) אל גנת אגוז ירדתי, מה אגוז זה שחוק לתינוקת ושעשוע למלכים, כך ישראל בעוה"ז ע"י עונות דכתיב הייתי שחוק לכל העמים (וזהו קלקול) אבל לעת"ל, והיו מלכים אומניך. שחוק דתיקון. תורת שעשועים.

שערות איתא (שהש"ר ו, א) אל גנת אגוז ירדתי, אריב"ל, נמשלו ישראל באגוזה, מה האגוזה נגזזת ונחלפת, לטובתה נגזזת, למה שהיא מחלפת כשער הזה שנגזז ונחלף וכו', כך כל מה שישאל נגזזין מעמלן ונותנין לעמלי תורה בעוה"ז לטובתן הן נגזזין ונחלפין להם וכו'.

אזן אזן ששמעה בהר סיני. כי מדרגת בני"י בהר סיני, סוד אורות האזן, אות ה', צורת ו"ד, ד"ו, שנים חיבור קב"ה וישראל. ועיין בספר תורת המנחה (יו"ט של עצרת דרשה נד) וירדה שכינתו על הר סיני ונזדווגה עם ישראל אשר בחר, וע"כ נאמר, אל גנת אגוז ירדתי וכו'. והזכיר אגוז, מפני שכשנחפך אגוז יאה זוגא, כלומר זוג אחד הוא.

שכינתא - אמא, שכינתא עילאה.

ועוד. זוה"ק (תיקונים תיקון כד, סט ע"ב) לבא איהו אגוז, ומאן דתבר קליפה דיליה דאיהו יצה"ר עליה אתמר, לב נשבר ונדכה אלקים לא תבזה.

ז"א ישראל ערבים זה לבזה, והוא בחינת ז"א שמקבץ כל ו"ק, כנגד ששים רבוא. ואמרו (שהש"ר ו, א) מה אגוז זה את נוטל אחד מהכרי וכולן מדרדרין ומתגלגלים זה אחר זה, כך הן ישראל, לקה אחד מהן כולן מרגישיין. ומעין כך אמרו (מדרש זוטא שהש"ר, ו, יא) אל גנת אגוז וכו', בדקו אותם (את ישראל) והם מוצאים אותם אגודות אגודות של מצות. ועוד. ז"א, חיבור ו"ק, ונעשה י"ב גבולי אלכסון. ועיין זוה"ק (בראשית מד ע"ב) אלין ארבע מתפרשן לתריסר, תלת תלת לכלל סטר.

נוק' כלי. ואמרו (שבת ה ע"ב) בעי רבא, אגוז בכלי, וכלי צף ע"ג מים, בתר אגוז אזלינן והא ניית, או דילמא בתר כלי אזלינן והא לא ניית.

ועוד. עיין תורת המנחה (יו"ט של עצרת, דרשה נד) ואלו החופות הם עפר, כמנין אג"ו. וה"נ רומז לשבע ברכות, וזהו גנת אגוז. ועיין ספר תולעת יעקב סוד ברכת בתולין וכו', כי הגאונים תקנוה בדוגמא עליונה, ברוך אתה ה' אלוקינו מלך העולם אשר צג אגוז בגן עדן. ועיין של"ה (שער האותיות אות קוף, קדושת הזיווג) המשיל הכלה לאגוז שהיא סגורה, ובחותרם האמת חתומה.

כתר כותרת סביב והוא שורש לקליפות אגוז שנמצאים סביב הפרי.

הכמה איתא (חגיגה טו ע"ב) דרש רבא, מאי דכתיב אל גנת אגוז ירדתי לראות באבי הנחל וגו', למה נמשלו ת"ח לאגוז, לומר לך, מה אגוז זה אע"פ שמלוכלך בטיט וצואה אין מה שבתוכו נמאס, אף ת"ח אע"פ שסרח אין תורתו נמאסת.

ועוד. איתא בספר הגימטריות (ענינים שונים, שטו) אל גנת אגוז, בגימ' זו עומק המרכבה. דבחכמת האגוז לחה, יכולין לידע הרבה דוגמת המרכבה. ועוד. עיין כתונת פסים (צו ד"ה ונראה) שיש ד' קליפות וכו' ואח"כ בפנים יש קליפה המספיק המאכל, שנחלק לד' חלקים נגד ד' אותיות הו"ה וכו', וקליפה זו נגד עמלק. ועיין בגר"א (תיקונים תיקון ע' קמד ע"ג) שקליפה חיצונה ירוקה - תהו. לבנה, קשה כאבן - בהו. שחורה - חשך. אדומה - עמלק. ועיין בדבריו (שם, תיקון כא, מ"ד ע"ב) שהוא בחינת נוק' דתהום רבא. וכנגדו, קדש הקדשים, רוח אלקים מרחפת.

בינה תנא דבי אליהו רבה (יח ד"ה כי) מה אגוז זה יש בו ארבעה בתים (מעין ד' בתים של תפילין) כך כל חכם וחכם מישראל שיש בו ד"ת לאמיתו, יש בו חכמה ובינה דעה והשכל. ועוד. עיין גר"א (תיקון כא, מד ע"א) שקליפה רכה שבפנים חשך, כנגד בינה.

דעת אמרו (סוכה מב ע"ב) לגבי דין בר דעת ע"מ להימנות על קרבן פסח. רבי יהודה אומר, עד שיכול לברר אכילה, כיצד, נותנין לו צרור וזורקו, אגוז ונוטלו. והוא דעת המבדלת, ודעת המכרעת. ומעין כך איתא (גיטין סד ע"ב) ועיין ירושלמי מעשר שני פ"ד ה"ג) אמר רב יהודה אמר רב אסי, צרור וזורקו אגוז ונוטלו, זוכה לעצמו ואינו זוכה לאחרים. והיינו שחסר לו דעת המחברת, להצטרף לאחר. וכאשר מתגלה דעת דקלוקל, תערובת שאסורה אמרו (ירושלמי, כלאים פ"א ה"ד) גוי שהרכיב אגוז על פרסק, אע"פ שאין ישראל רשאי לעשות כן, נוטל ממנו יחור והולך ונוטע במקום אחר.

חסד שבת (ה ע"ב) דאמר רבא, מים ע"ג מים היינו הנחתן, אגוז ע"ג מים לאו היינו הנחתן. חסד - מים. ועוד. אמרו (שהש"ר ו, א) מה האגוז הזה יש בו אגוזי פרך, אגוזים בינונים, ואגוזים קנטרנין, כך ישראל יש מהן עושיין צדקה מאליהן, ויש אם אתה תובען הם נותנים, ויש שאתה תובען ואין עושיין. חסד. נתינה.

גבורה אש. ואמרו (תמיד פ"ב מ"ג) כל העצים כשרים למערכה וכו', אבל באלו רגילין, במרביות של תאנה ושל אגוז. וכן אמרו (תוספתא שבת פ"ב ה"ד) רשב"ג אומר, של בית אבא היו כורכין פתילה ע"ג אגוז ומדליקין בה (והובא שבת כא ע"א).

תפארת אבות דר"נ (פ"ז ד"ה ר' חנינא) ואין אילן אגוז אלא בעלי תורה וכו', גינת אגוז, מסיבת חכמים. ועוד ת"ת, יעקב איש חלק. ואמרו (שהש"ר ו, א) אמר ר"ל, מה אגוז זה חלק דתנינן ר' שמעון אומר אף בחלקי אגוזים, וכל מי שעולה לראשו ולא נותן דעתו האיך יעלה, הוא נפל ומת וכו'. ולהיפך אמרו (שכל טוב בא פ"ב) לגבי שפוד שצולין בו את הפסח בשל אגוז ושל שקמה, וכל אילן דאית ליה קושרי דלא שייעי אלא פתיחי, לא יבאים, כיון דפתיחי קטרייהו מפקי מיא והוי כמבושל.

נצה נו"ה, תמכין דאורייתא (עיין זוה"ק הקדמה ח ע"א). ואמרו (שהש"ר ו, א) מה אגוז זה עצו משמר פריו, כך עמי הארץ שבישראל מחזיקין בדברי תורה.

הוד בחינת נוי - הוד. ואמרו (סוכה י ע"א) סיככה כהלכתה ועיטרה בקרמין ובסדינין המצוירין, ותלה בה אגוזין.

יסוד אמרו (ירושלמי ערלה פ"א ה"ה) אגוז של ערלה שנטעו. כי כשם שיש הזרעה באדם באבר יסוד, כן יש נטיעה וזריעה בקרקע. ואמרו (שהש"ר ו, א) א"ר אלעשה, לא היה צריך קרא למימר אלא אל גינת ירק, ואמר אל גנת אגוז, אלא מלמד שנתן להם כחן של נטיעות, וזיון של ירק. ועוד. אמרו בזוה"ק (תיקונים תיקון כו, עא ע"ב) אגוז דא צדיק, גנת אגוז דא שכינתא. ועוד. אמרו (שהש"ר שם) ר' יהודה ב"ר סימון אומר, מה אגוז יש לו שתי קליפות, כך ישראל יש להן שתי מצות, מילה ופריעה. גילוי אות ברי"ק, בחינת טוב, גימ' אגוז (עיין חיד"א בפירושו לספר חסידים סימן אלף קנ"ג). ועיין זוה"ק (בראשית מד ע"ב) דגנת אגוז ירדתי דאיהו היכלא דרחימו לאתדבקא דוכרא בנוק'. ועיין עץ חיים שער קליפת נגה פ"ב. ועיין מאורי אור אגוז גימ' טוב, יסוד.

מלכות בחינת אבן. ואמרו (שהש"ר ו, א) מה אגוז זה אבן שוברו, כך התורה קרויה אבן, ויצה"ר קרוי אבן, וכו'. ועוד. מלכות שורש לגרים, דוד מלכא. ואמרו (שם) מה אגוז זה השק מלא אגוזים בידך את נותן לתוכו כמה שומשים, כמה חרדלים, והן מחזיקין, כך כמה גרים באו ונתוספו על ישראל.

נפש עיין גר"א (תיקוני זהר חדש ז ע"ב) קליפה הירוקה כהאגוז קטן (כמו באדם שהוא בקטנותו יש לו רק נפש). תהו, קו ירוק שמקיף הכל נגד מקרא (וכן אצל קטן לומד אז מקרא). **רוח** אבות דר"נ (פ"ז ד"ה ר' חנינא) וכל מי שחכמתו מרובין ומעש"ט מרובים, למה הוא דומה, לאילן אגוז שענפיו מרובין ושרשיו מרובין ועומד במקומו, ואין הרוח יכול לזוז ממקומו. ועוד. עיין גר"א (שם) קליפה שניה קשה, בהו, אבנים מפולמות נגד משנה, בחינת ששה סדרי משנה, ו"ק, נגד רות.

נשמה עיין גר"א (תיקון כ"א, מד ע"א) קליפה שחורה, חשך, נגד בינה - התבוננות, מחשיך ההתבוננות **חיה** עיין תיקוני זוהר חדש (לא ע"ב ובגר"א שם) מוח האגוז אינו מקבל טומאה, בחינת חיה. **יחידה** יו"כ מאיר אור היחידה. ואמרו (שהש"ר ו, א) מה אגוז זה אם נופל לתוך הטנפות את נוטלו ומורקו ושוטפו ומדיחו והוא חוזר כבתחילתו והוא יפה לאכילה, כך כל כמה שישראל מתלכלכין בעונות כל ימות השנה, בא יו"כ ומכפר עליהם. ■ המשך בשבוע הבא - נכתב על ידי הרב שליט"א במיוחד לעילון זה - להארות, הערות, והוספות: rav@bilvavi.net

מכון "ארבעת היסודות", הפועל בהכוונתו האישית של מורנו הרב שליט"א, מוציא מחדש לאור את דרך "ארבעת היסודות" השורשית ועתיקת היומין, בצורה מסודרת, הדרגתית ומעשית. וזאת על מנת לאפשר לכל מבקש, אנשים פרטיים, מטפלים, יועצים, אנשי חינוך, הורים וכדו', ללמוד ולהכיר את הנפש, לעבוד עם כוחותיה, ולרומם ולהעצים אותה, ועל ידי כן, לבנות צורת חיים המותאמת למבנה נפשו של כל אדם באופן אישי, להתקרב לה' יתברך ולעובדו בלבב שלם.

הקונטרס הראשון של המכון - הצורך בלימוד והכרת הנפש

לקבלת עותקים נוספים

(לזיכוי הרבים, להקדשות, להנצחות וכדו') ניתן ליצור קשר, או להעתיק ולתרום סכום סביר עבור כל עותק. פרטים לתרומות - בסוף הקונטרס. מעוניינים להגיב, לשאול, להתעדכן, לתרום, לקחת חלק בפעילויות המכון? מעוניינים לפתוח קבוצת לימוד ותרגול מעשי עם הדרכה אישית?

**צרו קשר: פלא: 054-8408188
פקס: 03-5480529
4elements@bilvavi.net**

שאלה

לכבוד הרב שליט"א,

בכל מה שקשור לטיפולים נפשיים ורגשיים, אני מבין שיש בעיה לפנות לשיטות טיפול של גויים, מה שמצוי היום. הבנתי שיש בזה גם בעיות הלכתיות.

האם כבוד הרב מכיר שיטות או מטפלים על פי התורה, שאפשר לפנות אליהם לכתחילה? תודה רבה לכבוד הרב

תשובה

אפשר לפנות למכון "ארבעת היסודות".

שאלה

לכבוד הרב מחבר הספר "בלבבי משכן אבנה".

קודם כל! תודה רבה על הספר, הוא עוצמתי וחובה לכל יהודי.

ב"ה זכיתי לעבור את התהליך שכתוב בספר לבד פחות או יותר בגלל/בזכות משהו לא רגיל שקרה לי בנערותי.

רציתי לשאול, אני כל הזמן מנסה להתקדם בעבודת ה'. ולא יודעת איך. בחוץ יש הרבה לימודים, אך אני נזהרת מאוד לא ללמוד שום חומר מהשכלת הגויים. כך שאני נשארת ללא מענה. כי קשה היום למצוא לימודים על טהרת הקודש.

מה עלי לעשות כדי להתקדם? לכבוש יעדים? להגיע למשהו מסויים. ולהתקדם הלאה?

לדוגמא. אני בערך 5 שנים מנסה לעבוד על העניין של אמונה וביטחון בה'. קוראת ספרים, מתפללת על הזה, רוצה וכו' אך בתכל'ס לא מתקדמת בזה כמעט כלום.

תשובה

מן הראוי להכנס למהלך של "ד' יסודות", שחובר בדקדוק ללא שום חומר מהשכלת הגויים. ללמוד באופן שיטתי ולקיים למעשה בס"ד. ■

להצטרפות לרשימת העלון מדי שבוע ע"י אימייל subscribe@bilvavi.net

שיעורי "בלבבי" מופיעים ב"קול הלשון" בארץ 073.295.1245 | USA 718.395.2440

לעורך ולכל ענייני העלון: parsha@bilvavi.net | לקחת חסות עבור עלון שבועי: sponsor@bilvavi.net

רכישת ספרי הרב: ספרי אברמוביץ - משלוח ברחבי העולם 03.578.2270 | מייל: avi@moshebooks.com

ספרי מאה שערים רח' מאה שערים 15, ירושלים 02.502.2567 | ספרי אברמוביץ רח' קוטלר 5 בני ברק 05.79.3829